

Analiza sprawozdań finansowych – wykład 2

1

Analiza wskaźnikowa

- „Analiza wskaźnikowa jest jednym z podstawowych narzędzi, służących do oceny, jak przedsiębiorstwo radzi sobie na rynku, czy się rozwija, czy nie sprawia mu trudności regulowanie zobowiązań i nie jest nadmiernie zadłużone, czy wypracowuje odpowiednie zyski i efektywnie wykorzystuje posiadany majątek. W przypadku spółki giełdowej wskaźniki pozwalają sprawdzić, jak rynek ocenia jej sytuację – jeżeli kurs akcji spada, to może to oznaczać pogorszenie oceny jednostki w oczach inwestorów”*

*J. Wyrobek - Ograniczenia analizy wskaźnikowej Rachunkowość 8/2012

2

„Analiza wskaźnikowa jest szybką i efektywną metodą uzyskiwania wglądu w operacje gospodarcze i funkcjonowanie jednostki. Niemniej sposób podejścia do tego narzędzia musi być odpowiednio wyważony i uzupełniony innymi narzędziami analitycznymi. wynika z tego, iż analiza wskaźnikowa nie jest wolna od pewnych ograniczeń. Najważniejszym z nich jest fakt, że bazuje wyłącznie na przeszłości przedsiębiorstwa. jednak wraz z analizą otoczenia może ona służyć do przewidywania warunków działania przedsiębiorstwa w przyszłości”*

*M. Sierpińska T. Jachana; *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997, s. 78

3

Omówione sprawozdania finansowe dają ogólny obraz sytuacji finansowej jednostki gospodarczej. Jest to jednak obraz, który wymaga dalszych szczegółowych analiz. Analizy te prowadzi się konstruując, na podstawie danych ze sprawozdań finansowych, różnego rodzaju wskaźniki finansowe.

Analiza wskaźnikowa w odniesieniu do badania sprawozdań finansowych obejmuje obliczanie wskaźników finansowych, konstruowanych w oparciu o dane z bilansu oraz rachunku zysków i strat i porównanie ich wielkości w czasie oraz między różnymi jednostkami gospodarczymi. Dostarcza informacji o sytuacji finansowej przedsiębiorstwa i wynikach jego działalności na podstawie zbioru wskaźników logicznie ze sobą powiązanych.

4

Zalety analizy wskaźnikowej

- prostota pomiaru,
- ukazuje zmiany w badanym zjawisku, będące wynikiem decyzji gospodarczych podejmowanych w ciągu okresu sprawozdawczego,
- szybka i efektywna metoda uzyskiwania wglądu w operacje gospodarcze,
- w połączeniu z analizą otoczenia może służyć przewidywaniu warunków działania.
- możliwość porównywania efektów przedsiębiorstw, grup, sektorów
- możliwość analizy występujących w danym przedsiębiorstwie zmian w dłuższym okresie
- możliwość identyfikacji krytycznych obszarów działania i poznanie zaznaczających się trendów

5

Wady analizy wskaźnikowej:

- wymaga wyważonego doboru wskaźników, gdyż bardzo szeroki zestaw wskaźników, w związku z tym obliczenie i interpretacja większości z nich może zaciemniać obraz kondycji przedsiębiorstwa,
- powinna być uzupełniona innymi narzędziami analitycznymi,
- oparcie wyłącznie na danych z przeszłości, nie uwzględnianie warunków działania przedsiębiorstwa w przyszłości
- dość pobieżna ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa

6

Należy przestrzegać pewnych zasad przy stosowaniu wskaźników:

- **Wskaźniki** łatwo się oblicza, ale niekoniecznie łatwo się interpretuje. Zadaniem analityka jest właściwa interpretacja uzyskanych wyników liczbowych.
- **Wskaźniki są** wielkościami względnymi dlatego analityk musi zwracać uwagę na wielkości podlegające obliczeniom.
- **Wartości wskaźników** wykazują wrażliwość na szczególne procedury stosowane w rachunkowości przedsiębiorstwa.
- **Ze wskaźników na ogół niewiele wynika.** Niezbędne jest porównanie wskaźników z pewnymi standardami, istotnymi w danej branży, lub wskaźnikami przedsiębiorstwa obliczonymi w dłuższym okresie, a najlepiej dokonanie obu porównań.

7

Kategorie analizy wskaźnikowej

- **Analiza rentowności** - Mierzy wielkość zysku, który jednostka wypracowuje w relacji do jej przychodów i zainwestowanego kapitału
- **Analiza płynności** - dostarcza informacje na temat źródeł gotówki znajdujących się w przedsiębiorstwie przeznaczonych na regulowanie bieżących zobowiązań.
- **Analiza sprawności działania** - określa sposób wykorzystania aktywów będących pod kontrolą przedsiębiorstwa w celu generowania przychodów ze sprzedaży.
- **Analiza zadłużenia** - sprawdza strukturę kapitału (pasywów) pod kątem zdolności spółki do regulowania zobowiązań (zwłaszcza długoterminowych, które wykraczają poza ramy analizy płynności)

8

Kategorie analizy wskaźnikowej

**Wszystkie
powyższe
kategorie są
wzajemnie
powiązane i
należy rozważyć
je łącznie.**

9

Celem badania płynności **nie jest** stwierdzenie czy wskaźnik ma dobrą wartość, lecz czy przedsiębiorstwo będzie w stanie w przyszłości wywiązać się z bieżących płatności.

Celem badania rentowności **nie jest** stwierdzenie czy mamy wskaźnik lepszy od nas samych w przeszłości lub innych podmiotów, lecz to czy obecna i przyszła rentowność zapewni dalsze finansowanie przedsiębiorstwa i jego konkurencyjność.

Celem badania rotacji jest oszacowanie **faktycznej fizycznej rotacji** badanych rotujących składników.

Celem badania gwarancyjnej funkcji kapitałów własnych jest zbadanie **faktycznego zabezpieczenia wierzycieli** w wypadku bankructwa przedsiębiorstwa.

10

- **Większość wskaźników nie ma optymalnej wartości**
- Dopiero odniesienie ich do wskaźników z poprzedniego okresu lub też do wskaźników obliczonych dla innych jednostek z tej samej branży pozwala na obiektywną ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu.
- **Mechaniczne wykorzystanie wskaźników może być niebezpieczne dla dokonywanej oceny.**

11

Wskaźniki finansowe

- stanowią jedynie drogowskaz dla prowadzonych analiz

12

ETAPY ANALIZY FINANSOWEJ

wybór zjawisk gospodarczych przedsiębiorstwa objętych badaniem i oceną,

staranny dobór adekwatnych wskaźników do analizowanych zjawisk,

weryfikację poprawności przyjętych wskaźników,

korektę sposobów mierzenia poszczególnych wskaźników pozwalających uzyskać dokładniejszy i bardziej obiektywny obraz analizowanych zjawisk,

obliczenie wartości wskaźników na podstawie zweryfikowanych mierników oraz postawienie wstępnej diagnozy i wyjaśnienie przyczyn zmian rozpatrywanych wskaźników.

13

Wskaźniki rentowności

14

Rentowność

- Stanowi podstawowy miernik informujący o szybkości zwrotu zaangażowanego w przedsiębiorstwie kapitału.
- Służy ocenie nie tylko przedsiębiorstwa, ale i zdolności kierownictwa do generowania zysków z zaangażowanych środków.
- Wykorzystywana w analizie prospektywnej do prezentacji przyszłej sytuacji majątkowo – finansowej podmiotu.

15

Analiza rentowności przedsiębiorstwa powinna być rozpatrywana na tle rentowności innych przedsiębiorstw w branży, regionie lub grupie kapitałowej. Dopiero porównanie osiągniętej rentowności badanej jednostki z przeciętną rentowności w branży lub wynikami innych, zbliżonych charakterem działalności przedsiębiorstw dostarcza podstaw do miarodajnej oceny i podjęcia właściwych decyzji.

16

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI OBROTU (SPRZEDAŻY)

- Wskaźniki rentowności obrotu są stosunkiem procentowym zysku do przychodu ze sprzedaży lub kosztów uzyskania przychodów. Określają one udział odpowiedniego wyniku finansowego w wartości uzyskanej ze sprzedaży produktów, towarów oraz zrealizowanych operacji finansowych.

Uwaga! Uwaga!

- Dodać należy, że ze względu na bezpośredniość w nich relację dwóch wskaźników dynamicznych w liczniku i mianowniku nie wymagają one w toku praktycznej analizy korekty inflacyjnej.

17

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI OBROTU (SPRZEDAŻY)

W zespole wskaźników rentowności obrotu, nazywanych także wskaźnikami rentowności sprzedaży, można wyodrębnić następujące ich rodzaje:

wskaźniki będące relacją wyniku finansowego do przychodów ze sprzedaży,

wskaźniki będące relacją wyniku finansowego do kosztów działalności lub wybranych ich elementów (np. kosztów pracy),

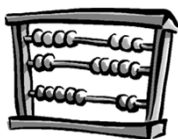
wskaźniki będące relacją kosztów do kwoty przychodów ze sprzedaży, nazywane ogólnie wskaźnikami poziomu kosztów.

18

Rentowność sprzedaży

W zależności od kategorii zysku przyjmowanej do obliczeń, wskaźniki rentowności liczone są jako **brutto i netto**.

19

Rentowność brutto sprzedaży

- Może, ale nie musi być podawany w procentach.
- wielkość wskaźnika jest niezależna od stopy opodatkowania zysku,
- odzwierciedla politykę cen przedsiębiorstwa oraz zysk, jaki generuje ono poprzez określoną wielkość sprzedaży,
- zaleca się ustalanie tego wskaźnika na podstawie zysku osiągniętego z działalności podstawowej.

20

Rentowność można rozpatrywać w ujęciu:

- rentowności sprzedaży (handlowej),
- rentowności majątku (ekonomicznej),
- rentowności zaangażowanych kapitałów własnych (finansowej).

21

WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI SPRZEDAŻY

Najczęściej opłacalność sprzedaży mierzy się za pomocą wskaźników rentowności sprzedaży, a najbardziej ogólną postać takiego wskaźnika zapisujemy:

$$\text{wskaźnik rentowności sprzedaży} = \frac{\text{zysk} \times 100\%}{\text{przychód ze sprzedaży}}$$

Tak zapisany wskaźnik rentowności sprzedaży informuje o tym, ile procent zysku osiągnęło przedsiębiorstwo z uzyskanego przychodu ze sprzedaży. Wartość wskaźnika rentowności sprzedaży świadczy o stopniu opłacalności sprzedaży. Im wskaźnik ten jest wyższy, tym większa jest efektywność działalności bieżącej podmiotu. Oznacza to, że przedsiębiorstwo może uzyskiwać mniejsze rozmiary sprzedaży dla osiągnięcia określonej kwoty zysku. 22

Rentowność netto sprzedaży

$$\text{wskaźnik netto rentowności sprzedaży} = \frac{\text{zysk} \times 100\%}{\text{przychód netto ze sprzedaży}}$$

- Może, ale nie musi być podawany w procentach.
- wskaźnik określany zwrotem ze sprzedaży, informuje o udziale zysku po opodatkowaniu w wartości sprzedaży, czyli jaką marżę zysku przynosi dana wartość sprzedaży,
- podniesienie rentowności netto oznacza wzrost efektywności sprzedaży, gdyż każda złotówka sprzedaży generuje dodatkowy zysk,

23

Zwrot ze sprzedaży uwzględniający odsetki

$$\text{wskaźnik netto rentowności sprzedaży} = \frac{\text{zysk netto} + \text{odsetki} \times 100\%}{\text{Przychody ze sprzedaży}}$$

Marża zysku netto skorygowana o zapłacone odsetki.

24

Rentowność działalności operacyjnej

Rentowność działalności operacyjnej to zysk z działalności operacyjnej podzielony przez przychody netto ze sprzedaży

Im wyższa wartość wskaźnika, tym lepiej.

$$\text{Rentowność działalności operacyjnej} = \frac{\text{zysk z działalności operacyjnej}}{\text{przychody netto ze sprzedaży}}$$

25

Wielkość wskaźnika rentowności sprzedaży zależy od rodzaju działalności:

wyższa marża zyskowności jest niezbędna w sytuacji dłuższego cyklu eksploatacji (konieczność pokrycia wyższych kosztów).

niska zyskowność występuje przy wytwarzaniu wyrobów charakteryzujących się krótkim cyklem produkcyjnym i możliwością szybkiej ich sprzedaży.

26

Rentowność majątku

Rentowność ekonomiczna informuje o wielkości zysku netto przypadającego na jednostkę wartości zaangażowanego w przedsiębiorstwie majątku.

27

Rentowność majątku (return on asset ROA)

$$\text{wskaźnik rentowności majątku} = \frac{\text{zysk netto}}{\text{wartość majątku ogółem}} \times 100\%$$

28

Ogólna stopa przychodu (siła zarobkowa aktywów)

$$\text{Ogólna stopa przychodu (siła zarobkowa aktywów)} = \frac{\text{zysk brutto + odsetki}}{\text{wartość majątku ogółem}} \times 100\%$$

29

Rentowność majątku (ROA)

- ✓ wskaźnik określany również zwrotem z majątku i wyznacza ogólną zdolność aktywów przedsiębiorstwa do generowania zysku,
- ✓ im wartość wskaźnika wyższa, tym korzystniejsza sytuacja finansowa przedsiębiorstwa,
- ✓ wskaźnik stanowi ogólny miernik podnoszenia efektywności gospodarowania w przedsiębiorstwie,
- ✓ wielkość wskaźnika determinuje szereg różnorodnych czynników, niekiedy o przeciwnym kierunku oddziaływania.

30

Rentowność majątku

wskaźnik określający rentowność

$$\text{majątku trwałego} \quad \frac{Zn \times 100}{Mt} = \frac{\text{zysk netto} \times 100}{\text{majątek trwały}}$$

wskaźnik określający rentowność

$$\text{majątku obrotowego} \quad \frac{Zn \times 100}{Mr} = \frac{\text{zysk netto} \times 100}{\text{majątek obrotowy}}$$

Wskaźniki powyższe są w istocie rozwinięciem ogólnego, podstawowego wskaźnika rentowności majątku ogółem. Pozwalają one określić stopień efektywności finansowej poszczególnych grup majątku (aktywów) przedsiębiorstwa. Efektywność ta może zmieniać się w różnym stopniu w zależności od zmian zakresu zaangażowanego majątku.

31

Analiza sytuacji kapitałowej przedsiębiorstwa

- **Kapitały są źródłem finansowania majątku przedsiębiorstwa. Są więc w stosunku do majątku kategorią pierwotną.**

- Kapitały określają, kto i w jakim stopniu ma prawo do majątku i czerpania z niego pożytków.
- W szerokim znaczeniu kapitały oznaczają pasywa bilansu, informujące z jakich źródeł został sfinansowany majątek przedsiębiorstwa.
- W wąskim znaczeniu kapitały stanowią tylko własne źródła finansowania aktywów, a pozostała część kapitału to zobowiązania, czyli obce źródła finansowania.

32

Rentowność finansowa

- rentowność finansowa dotyczy zyskowności zaangażowanego kapitału własnego,
- stanowi obszar zainteresowania akcjonariuszy,
- pozwala określić stopę zysku z inwestycji w danym przedsiębiorstwie.

33

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI KAPITAŁU

- Rentowność kapitału własnego może być określona przez ogólne wskaźniki rentowności kapitału własnego lub wskaźniki rentowności jednostkowych udziałów kapitałowych.

34

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI KAPITAŁU WŁASNEGO

- Ogólne wskaźniki rentowności kapitału własnego są relacją wyniku do przeciętnego stanu kapitału własnego w różnym jego zakresie.
- Wskaźniki te wyrażają efekty działalności przedsiębiorstwa w przeliczeniu na jednostkę kapitału zaangażowanego przez jego właścicieli.
- Są one - w odróżnieniu od wskaźników rentowności majątku - wyrazem efektywności nie całości kapitału ulokowanego w majątku trwałym i obrotowym, lecz jedynie jego części z pominięciem kapitału obcego (zobowiązań długoterminowych i bieżących).

35

Rentowność kapitału własnego, ROE)

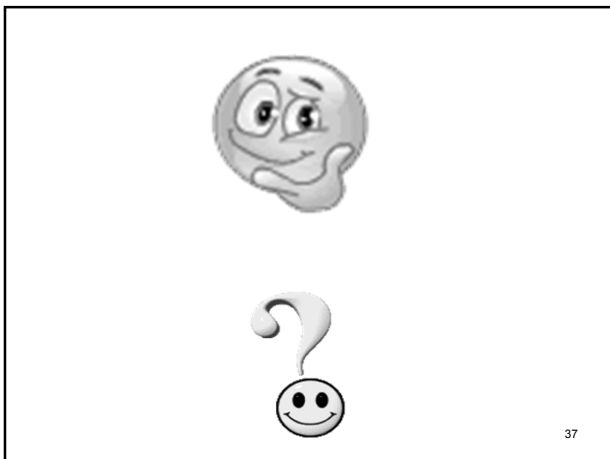
$$\frac{Zn \times 100}{Kwł} = \frac{\text{zysk netto} \times 100}{\text{kapitał własny ogółem}}$$

Rosnący poziom wskaźnika rentowności kapitału własnego świadczy w syntetycznym wyrazie o wyższej efektywności zaangażowanego kapitału w różnych jego formach.

Czy zawsze?

36

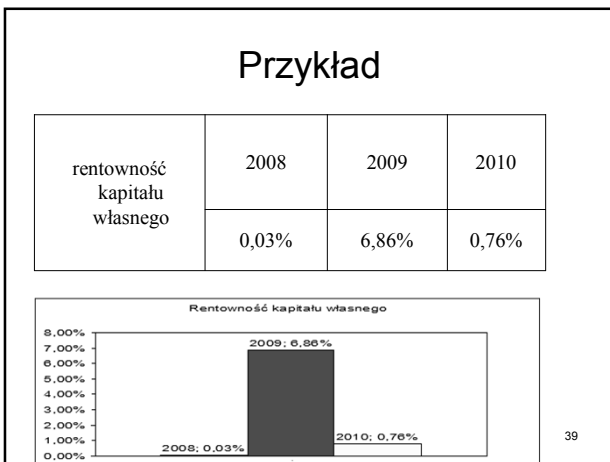

37

Przykład

BILANS na dzień 31.12	2008	2009	2010
AKTYWA			
Aktywa trwałe	14 881 214,10	12 849 286,89	9 032 544,95
Aktywa obrotowe	22 245 411,85	16 556 897,12	10 263 881,56
I. Zapasy	4 610 517,89	4 955 866,57	2 477 212,23
II. Należności krótkoterminowe	17 294 334,25	11 515 135,24	7 801 863,32
III. Inwestycje krótkoterminowe	312 261,71	85 895,31	84 167,65
AKTYWA RAZEM:	37 126 625,95	29 406 184,01	19 396 426,51
PASYWA			
Kapitał własny	13 688 877,37	-2 243 846,30	-9 252 853,33
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	50 000,00	50 000,00	50 000,00
III. Fundusz zapasowy	13 270 218,63	13 556 524,47	13 556 524,47
VIII. Zysk (strata) z lat ubiegłych		-455 386,62	-15 850 370,77
VIII. Zysk (strata) netto	368 658,74	-15 394 984,15	-7 009 007,03
Zobowiązania i rezerwy	23 437 748,58	31 650 030,31	28 649 279,84
II. Zobowiązania długoterminowe	2 196 341,40	15 781,95	12 625,46
III. Zobowiązania krótkoterminowe	21 064 321,18	30 276 461,11	28 496 355,50
PASYWA RAZEM:	37 126 625,95	29 406 184,01	19 396 426,51

38

39

- ### *Rentowność kapitału własnego, ROE)*
- Może być wyrażony w procentach,
 - określa kwotę zysku przypadającą na każdą złotówkę kapitału własnego
 - wyższa wartość wskaźnika zwrotu kapitału oznacza korzystniejszą sytuację finansową przedsiębiorstwa,
 - wyższa efektywność kapitału własnego stwarza możliwość uzyskania wyższych dywidend oraz dalszego rozwoju przedsiębiorstwa.
-

40

Rentowność

- Cząstkową postacią wskaźnika pierwszego jest wskaźnik rentowności kapitału akcyjnego (udziałowego), będący stosunkiem wyniku finansowego (zysku netto) wyłącznie do kapitału akcyjnego (udziałowego), stanowiącego podstawę do rozliczenia dywidend. Wskaźnik ten objąć może także zysk netto pomniejszony o dywidendy z tytułu akcji preferowanych do kapitału akcyjnego, obejmującego wyłącznie wartość akcji zwykłych. Tego rodzaju ujęcia wskaźnika informują o możliwych korzyściach, jakie osiągnąć mogą akcjonariusze (udziałowcy) w formie dywidend.

$$\frac{Zn \times 100}{Kak} = \frac{\text{zysk netto} \times 100}{\text{kapitał akcyjny}}$$

41

Rentowność finansowa

- Do celów analitycznych wskaźnik zwrotu kapitału własnego można przedstawić jako iloczyn:
- $\text{zysk netto} / \text{kapitał własny} = (\text{zysk netto} / \text{aktywa ogółem}) \times (\text{aktywa ogółem} / \text{kapitał własny})$
- wielkość wskaźnika zależy od wielkości wygosparowanego zysku oraz od źródeł finansowania majątku,

42

Rentowność finansowa

- Wielkość wskaźnika zależy również od rentowności sprzedaży oraz rotacji majątku.
- Rozwinięciem relacji kształtujących zyskowność kapitałów własnych jest model analizy Du Ponta.

43

Analiza przyczynowa wskaźnika rentowności kapitału własnego obejmuje:

- rentowność sprzedaży netto,
- rotację majątku posiadanego przez przedsiębiorstwo,
- strukturę kapitału zaangażowanego w przedsiębiorstwie.

44

Rentowność finansowa

$$\text{wskaźnik zyskowności kapitału stałego} = \frac{\text{zysk netto} + \text{odsetki od zobowiązań długoterminowych}}{\text{kapitał własny} + \text{zobowiązania długoterminowe}} \times 100\%$$

45

Rentowność finansowa

- uzupełnia informacje o rentowności kapitału własnego,
- ukazuje potencjalne możliwości rozwoju przedsiębiorstwa,
- stanowi istotny miernik kondycji finansowej przedsiębiorstwa zarówno dla akcjonariuszy, kierownictwa i instytucji finansowych.

46

Rentowność

- stanowi konsekwencję przyjętej strategii rozwoju przedsiębiorstwa obejmującej:
- politykę cen oraz kontrolę kosztów wyznaczających udział zysku w sprzedaży, czyli marżę zysku,
- politykę inwestycji, od której zależy produktywność i rentowność inwestycji,
- politykę finansową, która określa strukturę zadłużenia umożliwiającą zwiększenie rentowności inwestycji w odniesieniu do właścicieli kapitału lub powodującą spadek tej rentowności.

47

Wskaźniki udziału kapitałów

$$\text{Wskaźnik udziału kapitałów własnych (wskaźnik samofinansowania)} = \frac{\text{Kapitały własny} \times 100\%}{\text{Kapitały całkowite}}$$

$$\text{Wskaźnik udziału kapitałów obcych (wskaźnik zadłużenia)} = \frac{\text{Kapitały obcy} \times 100\%}{\text{Kapitały całkowite}}$$

$$\text{Wskaźnik relacji kapitałów obcych do własnych (wskaźnik dźwigni finansowej)} = \frac{\text{Kapitały własne}}{\text{Kapitały obce}}$$

48

Analiza płynności finansowej

49

Płynność finansowa

- niezbędna w utrzymaniu ciągłości gospodarowania,

- informuje o zdolności do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań,

- w długich okresach stanowi warunek dynamicznego rachunku ekonomicznego efektywności inwestycji.

50

Pojęcie i znaczenie płynności finansowej.

- Najważniejszym problemem związanym z bieżącym zarządzaniem finansami przedsiębiorstwa jest utrzymanie zdolności do terminowego regulowania zobowiązań krótkoterminowych

51

Przez płynność często rozumiemy łatwość, z jaką możemy dokonać uzasadnionej zamiany składników majątkowych na środki pieniężne.

Dlatego płynność finansowa przedsiębiorstwa jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Utrzymanie przez przedsiębiorstwo płynności finansowej nie oznacza konieczności ciągłego dysponowania takimi kwotami środków pieniężnych, które pokrywałyby w całości zobowiązania.

Posiadanie płynności finansowej jest natomiast związane z dysponowaniem nadwyżką pieniężną w terminach wymagalności zobowiązań.

52

Stacyczna ocena płynności finansowej jest oparta na wielkościach charakteryzujących zasoby. Dane potrzebne do tej oceny pochodzą z bilansu przedsiębiorstwa i ukazują stan zasobów na określony moment, którym jest dzień bilansowy.

Dynamiczna ocena płynności finansowej uwzględnia wielkości w postaci strumieni przepływów pieniężnych. Przy ocenie dynamicznej wykorzystuje się dane pochodzące z rachunku przepływów pieniężnych, które ukazują rzeczywiste wpływy i wydatki środków pieniężnych.

53

Wskaźniki płynności finansowej

Najczęściej stosowanymi w praktyce wskaźnikami płynności finansowej są:

- wskaźnik bieżącej płynności,

- wskaźnik szybkiej płynności,

- wskaźnik płynności gotówkowej.

54

➤ Na aktywa obrotowe składają się głównie inwestycje krótkoterminowe (w tym środki pieniężne), należności, zapasy oraz krótkoterminowe czynne rozliczenia międzyokresowe.

➤ Na zobowiązania krótkoterminowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty i pożyczki o terminie wymagalności krótszym niż jeden rok oraz zobowiązania z tytułu emisji krótkoterminowych dłużnych papierów wartościowych.

➤ Na potrzeby analizy finansowej, do zobowiązań krótkoterminowych zalicza się również krótkoterminowe rezerwy i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, znajdujące się po stronie pasywów.

55

WSKAŹNIK BIEŻĄCEJ PŁYNNOCI FINANSOWEJ

jest relacją aktywów bieżących do pasywów bieżących, co zapisujemy następująco:

$$\text{wskaźnik bieżącej płynności finansowej} = \frac{\text{aktywa bieżące}}{\text{pasywa bieżące}}$$

Aktywa bieżące są to środki obrotowe, czyli zapasy, należności i środki pieniężne. Natomiast pasywa bieżące to zobowiązania bieżące, czyli te, które są wymagalne w relatywnie krótkim czasie oraz ta część zobowiązań długoterminowych, których termin spłaty przypada w tym okresie.

56

Wskaźnik bieżącej płynności ang. *current ratio*)

- Im większa wartość wskaźnika, tym większa jest płynność przedsiębiorstwa.
- Spadek wartości poniżej 1 **może** być odbierany jako utrata płynności, czyli brak wystarczającej ilości aktywów płynnych na pokrycie bieżących zobowiązań

57

WSKAŹNIK SZYBKIEJ PŁYNNOCI FINANSOWEJ

informuje o stopniu pokrycia zobowiązań bieżących aktywami o dużej płynności, czyli należnościami, krótkoterminowymi papierami i środkami pieniężnymi, zapisujemy go następująco:

$$\text{wskaźnik szybkiej płynności finansowej} = \frac{\text{aktywa bieżące} - \text{zapasy}}{\text{zobowiązania bieżące}}$$

Wskaźnik szybkiej płynności finansowej – jest bardziej wymagającą miarą płynności finansowej, ponieważ opiera się tylko na aktywach, które łatwo zmienić w gotówkę.

58

Wskaźnik płynności gotówkowej

$$\text{wskaźnik gotówkowej płynności} = \frac{\text{Inwestycje Krótkoterminowe}}{\text{zobowiązania bieżące}}$$

59

Wskaźnik pokrycia zobowiązań należnościami (ang. *receivables to current liabilities ratio*)

$$\text{Wskaźnik pokrycia zobowiązań należnościami} = \frac{\text{należności krótkoterminowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$$

- Powinien być większy od jedności.
- **Jest silnie zróżnicowany branżowo. UWAGA !!!**

60

Analiza sprawności działania przedsiębiorstwa

61

W celu pomiaru aktywności przedsiębiorstwa w zakresie wykorzystania zasobów majątkowych wykorzystuje się wskaźniki sprawności działania:

- wskaźniki oparte na kosztach wytwarzania w przedsiębiorstwie,
- wskaźniki rotacji,
- wskaźniki gospodarowania zasobami.

W praktyce do oceny przedsiębiorstwa dobiera się wskaźniki odpowiadające specyfice prowadzonej działalności.

62

Wskaźniki aktywności gospodarczej oparte na kosztach

$$\text{wskaźnik operacyjności} = \frac{\text{koszt własny sprzedaży}}{\text{sprzedaż netto}} \times 100\%$$

- najbardziej ogólny wskaźnik aktywności podmiotu (tzw. wskaźnik kosztów),
- wskaźnik obrazuje efektywność gospodarowania oraz zdolność zarządzających do kontroli i obniżki kosztów,
- uzależniony od rodzaju działalności przedsiębiorstwa,
- wskaźnik wyższy niż 90% może wskazywać na trudności w uzyskaniu zwrotu poniesionych nakładów gospodarczych
- wskaźnik niższy niż 50% informuje o wysokiej zyskowności danego rodzaju działalności przedsiębiorstwa.

63

Wskaźniki aktywności gospodarczej oparte na kosztach

$$\text{wskaźnik kontroli kosztów administracyjnych} = \frac{\text{koszty administracyjne}}{\text{sprzedaż netto}} \times 100\%$$

- informuje o udziale kosztów administracyjnych w wartości sprzedaży,
- koszty administracyjne powinny uwzględniać wszystkie ogólne koszty prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, również odsetki od zaangażowanych kapitałów obcych.

64

Wskaźniki aktywności gospodarczej oparte na kosztach

$$\text{poziom zobowiązań w koszcie własnym sprzedaży} = \frac{\text{zobowiązania bieżące}}{\text{koszt własny sprzedaży}} \times 100\%$$

- informuje o udziale zobowiązań bieżących wraz z przypadającą na dany rok ratą zobowiązań długoterminowych w koszcie własnym sprzedaży,
- w ocenie kondycji finansowej istotne są zmiany wskaźnika w czasie stanowiące podstawę oceny struktury zobowiązań z punktu widzenia wymagalności ich spłaty.

65

Wskaźniki aktywności gospodarczej oparte na kosztach

$$\text{wskaźnik pokrycia kosztów kapitałem obrotowym} = \frac{\text{aktywa bieżące - pasywa bieżące}}{\text{koszty własne sprzedaży - amortyzacja}} \times 100\%$$

- informuje w jakim stopniu środki obrotowe po spłacie zobowiązań krótkoterminowych pokrywają koszty działalności przedsiębiorstwa.

66

Wskaźniki aktywności gospodarczej oparte na kosztach

$$\text{wskaźnik poziomu kosztów finansowych} = \frac{\text{koszty finansowe}}{\text{średni stan zobowiązań ogółem}} \times 100\%$$

- wskaźnik służy przede wszystkim do porównań z zyskownością zaangażowanych w przedsiębiorstwie kapitałów,
- wielkość wskaźnika zależy od zadłużenia przedsiębiorstwa zobowiązaniami długoterminowymi, stopnia pokrycia zapotrzebowania na kapitał obrotowy kredytami krótkoterminowymi oraz od wysokości stopy procentowej kredytów i pożyczek.

67

Wskaźniki rotacji majątku

68

Wskaźniki rotacji majątku (wskaźnik obrotowości aktywów)

$$\text{wskaźnik globalnego obrotu aktywami} = \frac{\text{sprzedaż netto}}{\text{średni stan aktywów ogółem}}$$

$$\text{Wskaźnik obrotowości aktywów} = \frac{\text{sprzedaż netto}}{\text{aktywa ogółem}}$$

- najbardziej ogólny wskaźnik globalnego obrotu aktywami,
- informuje ile razy sprzedaż netto jest większa od aktywów posiadanych przez przedsiębiorstwo,
- wielkość wskaźnika uzależniona jest od specyfiki branży.

69

Wskaźniki rotacji majątku (wskaźnik obrotowości aktywów trwałych)

$$\text{Wskaźnik rotacji środków trwałych} = \frac{\text{sprzedaż netto}}{\text{średni stan środków trwałych}}$$

$$\text{Wskaźnik rotacji środków trwałych} = \frac{\text{sprzedaż netto}}{\text{aktywa trwałe}}$$

- ukazuje efektywność wykorzystania środków trwałych uczestniczących w tworzeniu wartości sprzedaży,
- określa ile razy sprzedaż netto jest większa od środków trwałych zaangażowanych w działalności przedsiębiorstwa,
- dużą wartość poznawczą odgrywa w jednostkach, w których środki trwałe stanowią ważny element majątku,
- poddając analizie wielkość wskaźnika należy uwzględnić fakt, iż środki trwałe wykazuje się w wartości netto!

70

Wskaźniki rotacji majątku

$$\text{wskaźnik rotacji majątku obrotowego} = \frac{\text{sprzedaż netto}}{\text{średni stan majątku obrotowego}}$$

- ukazuje ile razy w ciągu roku następuje „odtworzenie” majątku obrotowego poprzez sprzedaż wyrobów i usług,
- określa szybkość obrotu aktywów czynnych przedsiębiorstwa,
- im wyższy poziom wskaźnika, tym lepsza jest sytuacja finansowa przedsiębiorstwa,
- porównanie poziomu wskaźnika w czasie pozwala ustalić tendencję zmian w zakresie gospodarowania majątkiem obrotowym,
- zbyt wysoki poziom wskaźnika informuje o zamrożeniu kapitału obrotowego, zbyt niski może prowadzić do zachwiania rytmiczności produkcji i sprzedaży oraz pogorszenia stopnia wykorzystania środków trwałych.

71

Wskaźniki gospodarowania zasobami

- uzupełniają grupę wskaźników charakteryzujących aktywność przedsiębiorstwa w wykorzystaniu zasobów,
- obejmują wskaźniki dotyczące wykorzystania potencjału ludzkiego i środków trwałych,
- obrazują pozycję finansową przedsiębiorstwa.

72

Wskaźniki gospodarowania zasobami

$$\text{wydajność pracy na 1 zatrudnionego} = \frac{\text{sprzedaż netto}}{\text{przeciętna liczba zatrudnionych}}$$

73

Wskaźniki gospodarowania zasobami

$$\text{produktywność środków trwałych} = \frac{\text{sprzedaż netto}}{\text{przeciętny stan środków trwałych brutto}}$$

74

Ocena stopnia zmian środków trwałych i źródeł finansowania:

$$\text{stopień sfinansowania przyrostu środków trwałych z amortyzacji} = \frac{\text{amortyzacja}}{\text{przyrost środków trwałych}} \times 100\%$$

75

Ocena stopnia zmian środków trwałych i źródeł finansowania:

$$\text{stopień sfinansowania przyrostu środków trwałych z cash flow} = \frac{\text{zysk netto + amortyzacja}}{\text{przyrost środków trwałych}} \times 100\%$$

- informuje o stopniu pokrycia przyrostu środków trwałych z własnych wygoszczonych środków.

76

Ocena stopnia zmian środków trwałych i źródeł finansowania:

$$\text{stopień sfinansowania przyrostu aktywów z cash flow} = \frac{\text{zysk netto + amortyzacja}}{\text{przyrost aktywów ogółem}} \times 100\%$$

77

Analiza zadłużenia przedsiębiorstwa

78

Ocena stopnia zadłużenia przedsiębiorstwa obejmuje dwa obszary, które określają:

- wskaźniki obrazujące poziom zadłużenia przedsiębiorstwa,
- wskaźniki informujące o zdolności przedsiębiorstwa do obsługi długu.

79

Poziom zadłużenia przedsiębiorstwa

Ocena ma na celu ustalenie, kto dostarczył jednostce środków: właściciele czy zewnętrzni kredytodawcy.

80

Najistotniejsze wskaźniki:

- Wskaźnik ogólnego zadłużenia,
- wskaźnik zadłużenia kapitału własnego,
- wskaźnik zadłużenia długoterminowego,
- wskaźnik zadłużenia środków trwałych
- wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałami stałymi
- wskaźnik trwałości struktury finansowania
- Wskaźnik zastosowania kapitału własnego
- Wskaźnik ogólnej sytuacji finansowej

81

wskaźnik ogólnego zadłużenia

$$\text{wskaźnik ogólnego zadłużenia} = \frac{\text{zobowiązania ogółem}}{\text{aktywa ogółem}} \times 100\%$$

- wskaźnik określa udział zobowiązań w finansowaniu majątku przedsiębiorstwa,
- wysoki wskaźnik świadczy o dużym ryzyku finansowym – utracie zdolności do zwrotu długów.

82

wskaźnik zadłużenia kapitału własnego

$$\text{wskaźnik zadłużenia kapitału własnego} = \frac{\text{Suma zobowiązań}}{\text{Kapitał własny}}$$

- wskaźnik ten określa stopień zaangażowania kapitału obcego w stosunku do kapitału własnego,
- wskazuje na możliwość pokrycia zobowiązań kapitałami własnymi.

83

wskaźnik zadłużenia długoterminowego

$$\text{wskaźnik zadłużenia długoterminowego} = \frac{\text{Zobowiązania długoterminowe}}{\text{Kapitał własny}}$$

- wskaźnik długu, ryzyka – dotyczy długów spłacanych w okresie dłuższym niż rok od daty sporządzenia bilansu,
- wskaźnik wyższy niż 1,0 świadczy, że zobowiązania długoterminowe są wyższe niż kapitał własny.

84

Wskaźnik zadłużenia środków trwałych

$$\text{Wskaźnik pokrycia zobowiązań długoterminowych rzeczowymi składnikami majątku} = \frac{\text{rzeczowe składniki majątku trwałego}}{\text{zobowiązania długoterminowe}}$$

- kredyty długoterminowe najczęściej zabezpieczone są przez określony majątek trwały, wskaźnik informuje o stopniu zabezpieczenia zobowiązań długoterminowych przez rzeczowe składniki majątku przedsiębiorstwa.

85

Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałami stałymi

$$\text{Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałami stałymi} = \frac{\text{kapitał własny} + \text{zobowiązania długoterminowe} + \text{długoterminowe rozliczenia międzyokresowe}}{\text{aktywa trwałe}}$$

- Umożliwia sprawdzenie czy w spółce została zachowana tzw. złota reguła finansowa, zgodnie z którą aktywa trwałe powinny być finansowane kapitałem długoterminowym, czyli takim który jest do dyspozycji przedsiębiorstwa ponad 1 rok.
- Im wyższa wartość wskaźnika, tym większe bezpieczeństwo finansowe spółki.
- Jeśli jest większy od 1 oznacza to zapewnioną długoterminową płynność

86

Wskaźnik trwałości struktury finansowania

$$\text{Wskaźnik trwałości struktury finansowania} = \frac{\text{kapitał własny} + \text{zobowiązania długoterminowe} + \text{rezerwy}}{\text{aktywa ogółem}}$$

- Pokazuje, jaki jest udział kapitałów długoterminowych finansowaniu majątku przedsiębiorstwa.
- Wysokie wartości oznaczają wyższy stopień bezpieczeństwa finansowego.

87

Wskaźnik zastosowania kapitału własnego

$$\text{Wskaźnik zastosowania kapitału własnego} = \frac{\text{kapitał własny}}{\text{majątek trwały}}$$

- Ukazuje, w jakim stopniu aktywa trwałe są finansowane przez kapitał pochodzący od udziałowców lub akcjonariatu.
- Im wyższy, tym lepiej
- Stopień pokrycia majątku trwałego kapitałem stałym. Wartość wskaźnika powinna być większa od 100%.

88

Wskaźnik zastosowania kapitału obcego

$$\text{Wskaźnik zastosowania kapitału obcego} = \frac{\text{zobowiązania i rezerwy}}{\text{aktywa obrotowe}}$$

- W celu przeprowadzenia analizy finansowej przedsiębiorstwa, przez zobowiązania rozumie się również rezerwy na zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne.

89

Wskaźnik ogólnej sytuacji finansowej

$$\text{Wskaźnik ogólnej sytuacji finansowej} = \text{wskaźnik zastosowania kapitału własnego} * \text{wskaźnik zastosowania kapitału obcego}$$

- Podobnie jak powyższe dwa wskaźniki przedstawia relacje pomiędzy źródłami finansowania, a aktywami przedsiębiorstwa.
- Uznaje się, iż rosnące wartości wskaźnika oznaczają poprawę sytuacji finansowej spółki

90

Zdolność przedsiębiorstwa do obsługi długu

Ocenie możliwości zwrotu przyznanych kredytów służą wskaźniki:

- ▶ wskaźnik pokrycia obsługi długu,
- ▶ wskaźnik pokrycia zobowiązań odsetkowych,
- ▶ Wskaźnik pokrycia zobowiązań nadwyżką finansową
- ▶ wskaźnik pokrycia obsługi kredytu z cash flow.

91

Wskaźnik pokrycia obsługi długu

$$\text{wskaźnik pokrycia obsługi długu I} = \frac{\text{zysk brutto} + \text{odsetki}}{\text{raty kapitałowe} + \text{odsetki}}$$

- wskaźnik informuje ile razy zysk w działalności przedsiębiorstwa pokrywa roczne spłaty kredytu długoterminowego i odsetki,
- określa stopień zabezpieczenia obsługi kredytu przez wygosporadowany w przedsiębiorstwie zysk,
- wysokość wskaźnika zależy od kondycji finansowej jednostki i powinna być większa od 1 (minimum 1,2; wg Banku Światowego minimum - 1,3, optimum 2,5).

92

Wskaźnik pokrycia obsługi długu (wiarygodności kredytowej)

$$\text{wskaźnik pokrycia obsługi długu II} = \frac{\text{zysk netto}}{\text{raty kapitałowe} + \text{odsetki}}$$

- uznawany za bardziej uzasadniony do liczenia wskaźnika pokrycia obsługi długu,
- poziom wskaźnika pokrycia obsługi długu opartego na zysku netto powinien być co najmniej równy lub wyższy niż 1,
- malejąca wielkość wskaźnika może świadczyć o nieefektywnym zarządzaniu przedsiębiorstwem, niewielkiej zyskowności zainwestowanych środków, nadmiernej skłonności do inwestowania,
- stale utrzymujący się niski poziom wskaźnika może stanowić sygnał do konieczności wydłużenia okresu spłaty kredytu.

93

Wskaźnik pokrycia zobowiązań odsetkowych

$$\text{wskaźnik pokrycia zobowiązań odsetkowych} = \frac{\text{zysk brutto} + \text{odsetki}}{\text{odsetki}}$$

- wskaźnik informuje o zdolności przedsiębiorstwa do terminowej spłaty odsetek,
- do ustalenia przyjmuje się zysk brutto, gdyż odsetki płacone są kredytodawcy przed odprowadzeniem podatku dochodowego do budżetu.

94

Wskaźnik pokrycia zobowiązań nadwyżką finansową

$$\text{Wskaźnik pokrycia zobowiązań nadwyżką finansową} = \frac{\text{zysk netto} + \text{amortyzacja}}{\text{zobowiązania ogółem}}$$

Zdolność do spłaty zobowiązań z cash flow (tj. bez uszczuplenia majątku).

95

Wskaźnik pokrycia zobowiązań nadwyżką finansową

$$\text{Wskaźnik pokrycia zobowiązań nadwyżką finansową} = \frac{\text{zysk netto} + \text{amortyzacja} + \text{odsetki}}{\text{Raty kredytu} + \text{odsetki}}$$

Ile razy potencjalne źródła spłaty kredytu pokrywają jego obsługę. Wartość wskaźnika powinna przekraczać 1,3, optymalnie powinna wynosić ok. 2,5.

96

Wskaźnik pokrycia obsługi kredytu z cash flow

$$\text{wskaźnik pokrycia} \\ \text{obsługi kredytu z} \\ \text{cash flow} = \frac{\text{zysk netto + amortyzacja}}{\text{rata kredytu + odsetki}}$$

- wskaźnik uznawany za najbardziej praktyczny i istotny wykładnik wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa,
- za wartość normatywną przyjmuje się 1,5,
- niższy poziom wskaźnika informuje, iż projekt inwestycyjny finansowany kredytem stanowi przedsięwzięcie o podwyższonym ryzyku.

97

Pytania????

98

Serdecznie dziękuję
za uwagę

Zapraszam na kolejny wykład

Wicome

99